

Előfizetési felhívás

Felhívjuk intézményeink oktatóinak és dolgozóinak figyelmét, hogy a közeljövőben esedékes a Szegedi Egyetem 1977. évfolyamára az előfizetés. Tudományegyetemi és orvosegyetemi előfizetőinket kérjük, hogy a hagyományos módon, a szak-szervezet által megbízott terjesztőknél fizessék be a 17 forintot. A tanárképző főisko-

lán a KISZ-bizottságon lehet előfizetni. Olvasóink kérésére a szerkesztőség is foglalkozik lap-terjesztéssel, úgy, hogy postán küldi el a megrendelőnek a lapszámot. Lehet tehát előfizetni a szerkesztőségben (Dugonics tér 12.) is! Kérjük, fizessék elő és olvassák minél többet a Szegedi Egyetemet!

A fiatalok intézete

Orvosegyetemünk egy fiatal intézete ünnepli a közeljövőben születésnapját. A tizediket. Fiatal intézet — s az oktatók alig több mint 30 éves átlagéletkorát tekintve mondhatjuk azt is, a fiatalok intézete. Aki pedig megismeri az itt tevékenykedők sokrétű munkáját, bizvást állíthatja, hogy lelkes, alkotó fiatalok, oktatók, kutatók, közéleti emberek intézete.

Pedig alig tíz évvel ezelőtt a mai intézet helyén a Hunyadi János sugáru-ton mindössze néhány tanári szoba és tanterem állt, s jörszerevel csak a kapura szegezett tábla állította, hogy megalakult a SZOTE Marxizmus-Leninizmus Intézete. 1967. januárjában 10 fiatal oktató kezdte meg itt tevékenységét a filozófiai, a politikai gazdaságtani és a tudományos szocializmus szakszervezetekben. Rájuk várt a feladat, hogy az egyetem hallgatóival megismertessék a marxizmus tanításait, hogy az egyetem közéletébe bekapcsolódva minél eredményesebben próbálják segíteni a szegedi orvosegyetemen a szocialista szakemberképzést. Ennek érdekében kapcsolatokat kellett keresniük, együttműködést kialakítani az egyetem hallgatóival és meglevő intézeteivel, más tudományos műhelyekkel.

Marxizmus és medicina

Elsődleges feladatuknak az oktatást tekintették — és tekintik ma is. Céljuk, hogy felkeltse a hallgatók érdeklődését a marxizmus alapvető igazságai iránt, feltárják és elsajátíttassák azokat a jövőre orvosaival. Kezdetből nagy gondot fordítanak arra, hogy az úgynevezett törzsanyag megtanítása során figyelembe vegyék az orvosegyetemi sajátosságokat. Hogy olyan tematika szerint oktassanak, amelyben összhangban vannak a marxizmus és a medicina alaptezísei. — Ennek érdekében a történet, a biológia, a közgazdaság, a gyógyszerészség alapképzéssel foglalkozó oktatók önképzésében kezdettől fogva fontos szerepet kap az orvosi szakmai kérdésekben való folyamatos tájékozódás. Csakis így érhető el ugyanis, hogy például az etika oktatásában megfelelő helyet kapjanak az orvosetika sajátos kérdései; vagy a szociológia olyan alapelemeire hívják fel a hallgatók figyelmét, amelyeket orvosként esetleg majd alkalmazniuk kell.

A hallgatók megismerését és a velük való minél szílesebb körű kapcsolatok kiépítését a színvonalas oktatásmunka egyik alapfeladatának tekintik. Politikai kérdésekről alkotott álláspontjukat, világnézeti meggyőződésüket, művelődési szokásaikat próbálják megismerni — az órákon éppúgy, mint a politikai vitakörökön, vagy tudományos felismerések segítségével —; és az e témákban felmerült kérdésekre válaszolva az oktatás során marxista meggyőződésre vezetni őket. — A KISZ-szel közösen szervezett politikai vitakörökből az utóbbi három-négy évben kibontakozott az intézetben is a tudományos diákköri mozgalom. A legaktívabb hallgatók közül évente már több mint harminc végez TDK munkát az intézet oktatóinak irányításával. E munka során a cél a szakmai ideológiai tevékenység fejlesztése (nem egy diákkörösök tagja más intézetek szakmai TDK-inak). A tanévkenként elkészülő 15–20 dolgozat jórésze az országos konferenciákon is elismeréseket váltott ki.

Kutatócsoportok

A diákkörös hallgatók egy része bekapcsolódik az intézet tudományos munkájába is. Aktív részesei voltak például azoknak a szociológiai felméréseknek, amelyek-

kel az orvosegyetemisták olvasási, művelődési szokásait vizsgálták meg. A jövőben pedig még több lehetőség adódik majd arra, hogy részt vegyenek az intézetben egy éve alakult kutatócsoportok munkájában, amelyek az egészségügy közgazdasági, társadalmi problémáit; a tudományos technika forradalmait; etikát, pedagógiai kérdéseket; a fejlett szocialista társadalom kérdéseit vizsgálják. A csoportok munkájába az egyetem más intézeteinek oktatói is bekapcsolódnak. — Az intézet oktatói ugyanakkor részt vállalnak például a fejlett tőkés országok, a nemzetközi kérdések, a munkaszervezési témák országos kutatásaiból. Eppúgy, mint a szűkebb pátria, Csongrád megye helytörténeti kutatásaiból. — Egyre intenzívebbé és színvonalasabbá válik tudományos tevékenységük bizonyítja az utóbbi években az intézetben elkészült négy kandidátusi értekezés, nyolc kisdoktori dolgozat, négy önálló tanulmánykötet és számos tudományos publikáció.

Közéleti emberek

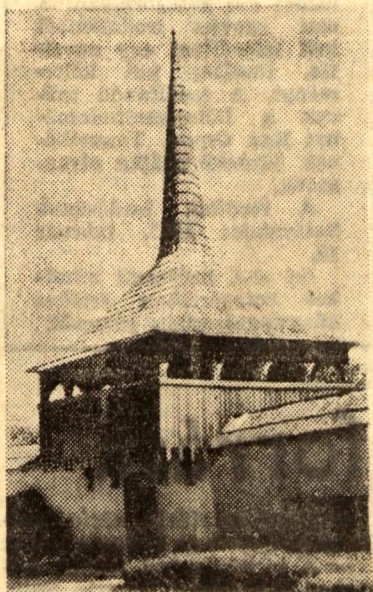
Oktató és tudományos munkájuk mellett igen aktív társadalmi tevékenységet fejtenek ki. Az elmúlt évtizedben az intézet oktatói közül többen viseltek — és viselnek ma is — jelentős társadalmi tisztségeket az egyetemen. Szívesen dolgoznak a pártbizottságban, a KISZ bizottságban, a hallgatói pártszervezetben, a szakszervezetben. A KISZ bizottságai például évek óta együttműködési szerződésük van. Az első években a KISZ védnökséget vállalt egy-egy intézeti speciálkollégium felett, mozgósította arra a hallgatókat. Most az intézet „mozgósít” rendszeresen — például egy-egy politikai vitakört vezet a hallgatóval való konzultációra oktatókat. A politikai vitakörök mellett segítik a KISZ által hirdetett szakmai-ideológiai pályázatok kiírását és elbírálását. Az ifjúkommunisták vezetőképzőin évente tartanak előadásokat. Csakúgy, mint politikai tájékoztatókat a klinikákon, más elméleti intézetekben, pártalapszervezetekben és pártcsoportokban és a város pártszervezeteinek fórumain. Törekednek arra, hogy szakmai-ideológiai tevékenységükben is szorosan együttműködjenek más intézetekkel. Ugyanakkor egyre élénkülnek az intézetben belüli szakmai-ideológiai viták, az intézeti pártcsoport tevékenysége — s mindennek eredményeként egyre erősödik egy igazi kommunista kollektíva. Egy olyan közösség, amely tagjainak munkáját már eddig is sok elismerés illette. A tizenhat itt oktató fiatal közül hárman kapták meg a munkaérdemrendet, ketten az oktatásügy kiváló dolgozóit, négyen az egészségügy kiváló dolgozóit, ketten kaptak miniszteri dicsőretet, egy az ifjúságért érdemérem tulajdonosa.

A fiatalok fiatal intézetének eddigi „története” biztosíték arra, hogy orvosegyetemünkön megalapozott a marxista oktatás jövője. Szakmai felkészültségük, folyamatos önképzésük, tudományos munkájuk, társadalmi tevékenységük, aktivitásuk szilárd alapja annak, hogy a jövőre maguk elé tűzött feladatokat megvalósítsák. Hogy tovább emeljék az oktatás színvonalát, felkészüljenek a most készülő új oktatási programok bevezetésére; megerősítsék kutatócsoportjaikat; szélesítsék kapcsolataikat a hazai és külföldi tudományos műhelyekkel; az eddigiekhez hasonlóan színvonalas társadalmi munkát végezzenek, együttműködve az egyetem hallgatóival és oktatóival a fejlett szocialista társadalom leendő orvosainak képzéséért.

SZ. M.

Ismerkedés hagyományainkkal

A tiszta forrásból merített népszokások bűvöletében élt a JATE-klub november 22–25. között. Az

A magyarvalkői református templom kapuja (Simoncsics János fotója)

első napon az EDOSZ Szeged Táncegyüttes szolistái és a SZOTE tánccsoportja mutatta be műsorát. A nagyszerű est táncai közül a Kicsi és nagy című emelném ki a benne szereplő gyerekpáros megkapó bája miatt, és a Tápió táncot, ami fesszességével kapott meg. Ezt jóhangulatú táncok követték, ahol a Banda együttes húzta a talpalávalót Sipos János vezetésével. (Az az együttes, amelynek tagjai a nyáron a Népművészet Ifjú Mestere címet nyerték el.)

Ugyancsak első nap nyílt meg a Fotó és Néprajzi Kiállítás Tátray Ádám, Tátray Barna és Simoncsics János gyűjtéséből. A kiállítások Kalotaszeg, Mezőség, Gyimes és Moldva építészetéből, viseleteiből adtak ízelítőt. Nagyon tetszettek a gyimesi és moldvai hímzett bundamellények (a mellések), a Máramaroszi-

getről hozott cserge (tisztá gypajúból szőtt takaró), a moldvai jegykendő. A fotókon többek között Erdély leghíresebb kopjafái láthatók (például Tamási Áron, Szentci Molnár Albert sírja), s igen mutatós népviseletbe öltözött családok.

A második este Csódriné Marosi Júlia népdalénekesnő műsorában „szájrol tanult” keserveket, mezősegi és moldvai dalokat, apokrif imát adott elő. Emlékezetes élményt nyújtó estjének érdekessége volt, hogy a népdal születésének titkára is fényt derített. A tréfák hangulatkelő képviselői voltak a székely ésjárásnak: „A kis Gergő gyermek csuszinkál a falu határában befagyott tő jegén. Megszólítja egy ismerős:

— Gergő, te itt játszodol, hát öregapád hol van?
— Otthon. Dóga van.
— Mi dóga?
— Úgyel reám.”

Gráfik Imre muzeológus színvonalas előadása a magyarországi népi építkezés történetéből az épületek funkciójából eredő szerkezeti elemekről adott képet. Láthattuk a Balaton-felvidék, a Viharsarok, Szatmár, Zala népi építészetét. A Sebő együttest hírnevének megfelelő nagyszámú közönség várta: a nagyteremben

Táncegyüttesek produkcióik után igyekeztek a közönséget is táncba vinni (Fotók: László Sándor)

és a táján kívül, valamint a klub összes helyiségeiben is tolongtak az emberek. Saját gyűjtésű mezősegi dalokkal, gyimesi keservekkel szerepelt a népszerű együttes Músoruk megfelelt a

Marosi Júlia nagy érdeklődéssel kísért szereplésének egyik pillanatában

„várakozásnak”, az előadott népdalok olyan szépek voltak, hogy én a mese helyett is szívesebben hallgattam volna azokat.

BLAHÓ ÁGNES

Finn diákok közelről

Urho Kekkonen elnök látogatásával egyidőben a József Attila Tudományegyetem KISZ-bizottságának is két kedves finn vendége volt: Kari Mannerjoki joghallgató, a turkui egyetem ifjúsági szervezetének titkára, és Marku Anttila matematika szakos hallgató, aki az ottani elnevezések szerint a szervezet „külgazdálkodási” minisztere. Karinak ez volt az első magyarországi útja, Marku pedig most járt nálunk másodszor. Szegedi tartózkodásuk utolsó napjaiban találkoztunk és beszélgettünk velük.

— Mi volt utazásotok célja?
— A szegedi és a turkui egyetem közötti kulturális kapcsolatok továbbfejlesztése. — felelte Kari. Megállapodtunk abban, hogy 1977 februárjában vendégünk lesz a Szegedi Egyetemi Szinpad, mi pedig 1977 novemberében részt veszünk egy magyarországi nemzetközi diákszinpad-találkozón. A jövő nyárra diákcsere-egyezményt írunk alá, ennek keretében a magyar diákok Turkuban, a finn egyetemisták pedig Szegeden tudományos és építőtevékenységben vesznek részt. Egy új kezdeményezésről is tárgyaltunk: mindkét egyetemen sportklubot hozunk létre: s ezután sor kerülhet sportdelegációk cseréjére is.

— A valóban tartalmas eszmecserékön kívül milyen programokon vettek még részt?
— Először Budapest, majd Szeged nevezetességeivel ismerkedtünk. Két kisebb kirándulást is szerveztünk számunkra: Hódmezővásárhelyre és Pécsre — válaszolta Kari.

— Marku, te már másodszor jártál Magyarországon. Hogy tetszenek a magyar városok?
— Nagyon tetszenek, és ezt nemcsak udvariasságból mondom. Budapest igen gyors ütemben fejlődik — egy igazi világ város. A legjobban Szegedet ismerem, s bár mi, finnek, a modern építészethez szoktunk hozzászokni, nagyon megkapó a régi városkép. Az alföldies jelleg szokatlan számunkra, de barátságosnak tartom. Utikönyveink felhívják a figyelmet a főváros és a vidéki városok közötti nagy

különbségekre. Ezeket én is észleltem, mégsem hiszem, hogy nagy baj lenne. Szeged éppen azért megkapó, mert csendes és nyugodt város.

— És mi a véleményetek a magyar emberekről?

— Nagyon udvariasak, kedvesek, s úgy érezzük, nemcsak hivatalból — mondták mindketten.

Tanulás bankhitelre

— Találkoztatok-e, beszélgetetek-e magyar egyetemistákkal?
— Igen. Több estét a JATE-klubban töltöttünk, s ezenkívül is számos alkalommal volt a találkozás. Meglepetően sokat tudnak Finnországról, egyetemünkről, oktatási rendszerünkről stb. Mi is tudakoztunk a magyar felsőfokú oktatás felől.

(Ami számunkra új, hiszen Finnországban az egyetemi hallgató önellátó polgár, egzisztenciális feltételeit saját erejéből teremti meg. Csak néhány fontos szaktárgyból letett vizsga adja a képesítés alapját. A hallgató maga dönti el, hogy mikor akar vizsgázni. Illy módon az egyetemet akár három év alatt is elvégeztetik, de a gyakorlat az, hogy egy-egy évre megszakítják tanulmányaikat, s 6–7 év múlva fejezik be. Ösztöndíjat nem kapnak, ehelyett bankkötél kölcsönt vesznek fel, s az egyetem elvégzése után annyi esztendő alatt kell visszafizetniük, amennyi ideig ezt a kölcsönt folyósították számukra.)

— Milyennek tartjátok a mi felsőoktatási rendszerünket?

— Az én véleményem az — mondta Kari —, hogy gazdasági szempontból a magyar oktatási rendszer a jobb. A tanuláért ugyan nálunk se kell fizetni, viszont az étkezésért, kollégiumért és az egészségügyi szolgáltatásokért igen. Emellett persze kétségtelen, hogy a mi egyetemi szisztémánk a kötetlenebb.

— Hallottuk, hogy a kölcsönök összegét a bankok az infláció miatt tetemesen csökkentették, s hogy októberben a Finn Nemzeti Diákszövetség szervezésében mintegy száz ezer diák sztrájkolt. Lett-e ennek valami eredménye?

— Sajnos, nem. Hosszú ideig tárgyaltunk a bankokkal, de nem értünk el eredményeket.

Pártok és diákszövetségek

— Egy más téma: milyenek a finn kollégiumok?

— Turkuban 12 ezer diák tanul, ebből 2500 kollégista. A diákszállók modernnek, egyszerűnek, szobákkal, azaz lakrészekkel, mert mindegyik helyiséghez fürdőszoba is tartozik. A gyermekes házaspároknak bölcsődét is épített a diákszövetség.

— ??

— Nálunk ugyanis a diákszövetségek önállóan gazdálkodnak, a tandíjakból befolyt jövedelmet befektetik, telkeket vásárolnak, kollégiumokat építenek, a menzát üzemeltetik — magyarázta Marku. Eppen most épül egy új háromemeletes kollégium. Egyébként a finn politikai élethez igazodva minden pártnak megvan a maga ifjúsági szervezete is. Nagy küzdelem folyik a választások idején.

— Nem osztja meg ez a szisztéma a diákságot?

— De igen. A különféle szervezeteket lényeges szempontok választják el egymástól. De éppen a közös problémák megoldására jött létre a Finn Nemzeti Diákszövetség, ennek irányításával szerveztük meg a sztrájkot is. A magyar ifjúsági szervezet véleményünk szerint szerencsésebb helyzetben van, jobban össze tudja fogni az embereket.

— Egy utolsó kérdés: hogyan lehetne még többet tenni a két nép barátságáért?

Kari és Marku egymásra nézett, majd rövid tanácskozás után Kari válaszolt:

— Minél több kulturális egyezményt kellene kötni, megvalósítani a kulturális termékek cseréjét, s biztosítani, hogy egyre többen utazhassanak Finnországba, töltsék pedig Magyarországra. A két nép közötti kapcsolatok ápolását tekintve mindenki szívügyének, kerüdjük el azt, hogy kampányszerűen csináljuk.

FEKETE KLÁRA